

Zareh ARA

L-am cunoscut pe Ion Ionescu la Gura Portiței. Abia ajunsese de două zile, cu prietenii, în locul acela uitat de lume, când l-am văzut pentru prima oară, La Ivan. Acesta era locul nostru de adunare la orele prânzului, atunci când nisipul fierbe sub căldura dogoritoare a soarelui. Situată chiar lângă port, terasa era formată din două măsuțe dreptunghiulare de lemn, așezate la umbra unei salcii. Acolo stăteam și jucam cărți sau pur și simplu savuram berea rece ascultând muzică și vorbind. Nea Ivan lipoveanul, șeful terasei, era omul nostru de legătură, atunci când aveam nevoie de gheață sau pâine, lucruri greu de găsit „la capătul lumii”, cum îi spuneam noi acelui colț de pământ.

Tocmai atunci, nea Ivan era dus după marfă în Jurilovca, iar noi priveam cu teamă la rezerva de beri a terasei, ce scădea văzând cu ochii. Eram sfârșiți de căldură și nici unul nu îndrăzneam să deschidă vreun subiect de bîrfă. Cumpărasem niște semințe, pe care le spărgeam cu lehamite între dinți și, din când în când, alungam muștele ce se lipeau de noi, mai ceva ca niște meduze.

- Da..., spuse Gigantul într-un târziu, punând capul pe masă epuizat.

Era cel mai bun prieten al Andrei. Fuseseră colegi de clasă în liceu, apoi doi ani de facultate, până ce matahala de doi metri se încurcă cu o florăreasă și se apucă de yoga, abandonând școala. Acum era nudist și ținta preferată a ironiilor noastre pe plajă.

În acea zi, siesta noastră de prânz a fost curmată de apariția unui grup de vechi prieteni din Cluj. Nu ne mai văzuserăm cu ei de un an de zile, tot din excursia la Portița. Tocmai traversaseră lacul Golovița și se îndreptau spre terasă cântând și chiuind. După ce i-am ajutat să care bagajele până la mese, ne-am apucat de povestit.

- Am onoarea să vi-l prezint pe Ion Ionescu, luă cuvântul unul din clujeni. L-am pescuit din port, de la Jurilovca. Stătea pe malul lacului și privea în zare.

- Ion Ionescu... de la Brad? întrebă ironic Gigantu, și începu să râdă, ținându-se cu mâinile de burtă, precum Moș Crăciun din filmele americane.

- Vă rog să-l scuzați pe Gigantu, domnule Ionescu, am intervenit eu. Așa e el... mai lipsit de politețe.

- Nici o problemă, vorbi noul nostru prieten. Spuneți-mi Ion.

Înalt, cu barbă mare și o bandană verde pe cap, Ion purta la gât un medalion rotund, de argint. Zâmbi la gluma Gigantului și se așeză lângă

mine. Se dezbracă de tricoul pe care îl purta, lăsând să i se descopere pe umărul stâng o cicatrice.

- E semn din naștere, se fâstâci el, privindu-ne cum ne holbam la tăietura sa de pe umăr.

- Am și eu semn din naștere, tresări Andra. Privește!

Și îi arătă, noului nostru prieten, lobul crestat al urechii ei drepte.

- Eu n-am nici un semn din naștere, răcni deodată Gigantu. Hai mai bine să bem o bere în sănătarea noilor veniți.

Am ridicat cu toții sticlele în aer și am dat noroc. O rază de soare trecu prin salcie orbindu-mă. Când am redeschis ochii, l-am privit pe Ion. Pentru o fracțiune de secundă am avut senzația că în loc de privirea sa adâncă și fața suptă, am zărit, perfect, conturul unui craniu. M-am scuturat instinctiv, în timp ce el mă privea atent, fix, în ochi. Apoi, parcă ignorându-i pe toți ceilalți din jur, mă întrebă:

- Ești student?

- Da, i-am răspuns. La filosofie.

- Am simțit acest lucru la tine, chiar adineaori. Eu am fost profesor de logică la Universitate, în București, până nu cu mulți ani în urmă. Am scris și o carte despre cunoașterea legilor fundamentale ale aritmeticii prin mijloace exclusiv logice.

L-am privit uimit. Nu auzisem de vreun fost profesor Ion Ionescu, care să fi predat la noi, la catedra de Filosofie Teoretică și, de asemenea, cartea sa îmi era necunoscută. Citisem un asemenea tratat elaborat de Frege, nicidecum de omul de lângă mine, căruia nu i-aș fi dat mai mult de treizeci și cinci de ani. Probabil ajunsese de foarte tânăr profesor universitar.

- Și atunci... de ce nu mai activezi ca profesor? l-am întrebat.

Însă Ion păru că nu a auzit întrebarea mea și își fixă privirea asupra Andrei, gest care mă irită. Atunci am luat hotărârea de a nu-l mai întreba nimic personal. Oricum nu mă interesa, chiar dacă ceva din acest om mă atrăgea, iar deschiderea subiectului „facultatea de filosofie” îmi repugna, tocmai acolo, în locul acela departe de existența mea de zi cu zi.

- Indiscutabil un tip fascinant acest Ion Ionescu, îmi spuse Andra, în timp ce ne îndepărtam de terasă, iar eu nu puteam nega acest lucru.

Odată ajuns la corturi, acesta se arătă imediat gata să ajute pe oricine și îl priveam venind dinspre port încărcat de bagaje, având o sclipire anormală în ochi. În anumite momente, privirea sa îmi inspira teamă, cu toate că abia îl cunoscusem și mai mult ca sigur aveam să aflu multe despre el. Își instalează cortul de partea

cealaltă a țăntărarului, alături de clujeni. Era în formă de igluu, micuț și argintiu. Și-l aranjă meticulos, iar în fața lui înfipse două făclii, de care legase fermoarul de la intrare. „Într-adevăr... un tip indiscutabil fascinant” am gândit eu, repetând cuvintele Andrei, și m-am întins pe pătură la soare.

Țin minte și acum seara aceea fără lună, când am zărit pentru prima oară marea fosforescentă. Ne-am dezbrăcat cu toții în pielea goală și am început să alergăm spre apă, urlând cât ne țineau puterile. Imediat însă, urletul nostru de atac se transformă în țipăt de uimire, înotând prin lumină. Aveam cu toții senzația că o parte din stele căzuseră în mare.

- Iată ochii lui Dumnezeu, izbucni Ion euforic, înălțând brațele în aer.

Peste câteva minute se așternu tăcerea. Dinspre plajă se puteau zări, ici colo, făclii aprinse de-a lungul malului, până spre golf. Eram impresionați de jocul dintre lumină și întuneric. Pluteam, mișcându-ne brațele încet, cu sfială. Apoi am înnotat în larg, scufundându-ne unul câte unul. Spre adâncul mării, lumina devenea tot mai puternică. „Capătul nu poate fi departe... nu ne-am depărtat atât de mult de mal”, gândeam și coboram, atras ca de un magnet. Și într-adevăr, era acolo, strălucind, tărâmul întins, aurit. Am privit în jur și am înțeles că eram singurul care reușise. Am pășit cu teamă pe pământul acela sfânt și am zărit, aproape de mine, un altar, iar puțin mai departe o statuie de marmură ce mă privea cu ochi de foc. M-am apropiat și din spatele altarului au apărut trei femei acoperite cu un voal negru, brodat cu pietre prețioase, ce m-au fixat cu ochii lor argintii. Una dintre ele și-a întins brațul spre mine.

- Te așteptam... aceasta este cheia!

Am luat darul ființei aceleia reci, de gheață, și am îngenunchat. Nu știu de ce... a fost un act instinctiv, așa am simțit atunci. Pe drumul de întoarcere, m-am tot gândit la acel tărâm strălucitor, la ochii acelor femei, la ceea ce primisem. Când am ieșit la suprafața mării, am privit uluit în larg. Răsărea luna. Într-o mișcare de undă, raza emanată mângâie marea și stinse milioanele de stele marine, lăsând în urma ei, calea deschisă spre astru. Pe mal, prietenii mei aprinseră deja focurile.

- Dar muzica? Unde e muzica? strigă Gigantu și, răscolind prin rucsacul lui, scoase casetofonul.

Lemnele și vreascurile le procurasem în acea după-amiază de la nea Ivan, în schimbul unei sticle de vodcă. Clujenii veniseră cu slănă, iar eu și Andra aveam palincă, de la

Portița

În memoria poetului Călin Angelescu

bunica mea din Timișoara.

- Ce ai făcut atâta în apă? Ai adormit acolo? mă repezi Andra.

Apoi zări cheia, legată de lanțul meu de la gât.

- Pe asta unde ai mai găsit-o?

- Aici, pe mal, i-am răspuns încurcat și am intrat în cort să mă schimb.

În jurul focurilor am petrecut în așteptarea răsăritului de soare. Țânțării dispăruseră fără urmă, iar vântul începea să bată din ce în ce mai puternic. Spre dimineață, câți mai rămăsesem, ne-am așezat pe nisipul umed, ghemuiți unii în alții. Ascultam muzică și priveam tăcuți în largul mării. Ion era agitat. Îl tot urmăream cum se plimba de-a lungul malului, cu ochii încremeniți spre cer, mormăind ceva, numai de el știut. Din când în când lăsa privirea în jos, abățut. Părea nefericit. Într-un târziu, m-am ridicat și m-am apropiat de el.

- Ai mai văzut asemenea mare, ca în noaptea asta?

Se opri îngândurat. Avea chipul obosit, iar părul parcă îi mai încărunțise. Privi ceasul de la mână și se îndreptă lent spre cortul său.

- E mult de atunci, răspunse cu greu. Și tot aici eram, la Gura Portiței.

Andra adormise cu capul pe nisip. Gigantu sforăia pe undeva, aproape de malul mării. Ceilalți ațipiseră împraștiați pe plajă, în saci de dormit. Rămăsesem singurul treaz, dar încet, și pe mine mă luase somnul. Am oprit casetofonul și am trezit-o pe Andra.

- Hai să mai stăm o clipă împreună, îmi spuse somnoroasă.

M-am așezat lângă ea și am luat-o în brațe.

- A fost o noapte superbă, îmi șopti. Îți mulțumesc.

Mă sărută lung, de parcă ar fi dorit să-mi fure toată suflarea, se ridică și se îndreptă adormită spre cort.

Fusese într-adevăr o noapte de vis. Fenomenul apariției mării fosforescente, despre care se spunea că apare odată la cincizeci de ani și doar în serile fără de lună, călătoria mea spre adâncul mării, ochii acelor femei și darul lor, pe care îl priveam acum atârnat la gâtul meu, toate acestea mă răscoliseră. Dar nu visasem. Cheia aurită reprezenta dovada acestor fantastice întâmplări prin care trecusem. Venisem la Portița obosit, așa cum obișnuiam de câțiva ani, pentru a mă reface în vederea noului an de facultate ce urma, din cauza căruia eram agitat și stresat. Mă gândeam la soarta mea, la viitorul meu de care nu eram deloc sigur. Priveam plaja cufundată în liniște și doream veșnicie clipei,

(continuare în pag. 11)